

RACISME EN BEKROMPENHEID GEEN EXCLUSIEF ANTWERPSE FENOMENEN

Sommigen beweren in alle ernst dat Antwerpen racistischer is dan de rest van Vlaanderen. Maar de recente commotie rond de Gentse Feesten heeft ons alvast geleerd dat ook Gentenaars bekrompen kunnen reageren, meent **INGRID VERBANCK**.

De Gentse oase bestaat niet

INGRID VERBANCK
Wie? Marketingverantwoordelijke bij IT-bedrijf. Blogt onder het pseudoniem Wendy Kroy.
Wat? Sinds de jongste gemeenteraadsverkiezingen lijkt de tegenstelling tussen het progressieve Gent en Antwerpen, waar de N-VA de plak zwaait, alleen maar groter geworden. Maar zo groot zijn die verschillen nu ook weer niet.

Er is iets vreemds aan de hand. Op de één of andere manier buigt men zich de jongste weken ernstig over de vraag of Antwerpen 'racistischer' zou zijn dan de rest van Vlaanderen. Alsof racisme iets zou zijn dat zich aan stads- of provinciegrenzen houdt, en dat een mens besmet eens hij zich binnen de stadsmuren van Antwerpen vestigt. Zelf ben ik inwoner van het zachttaardige provinciestadje Gent, en ik woon er zeer graag. En zoals zovele anderen ben ik langs de klassieke weg aangespoeld in Termontograd. Opgegroeid in Brugge in de jaren '80, begin jaren '90 naar de universiteit getrokken in de grote stad Gent en na een stuk of wat omzwervingen in buiten- en binnenland uiteindelijk hier gestrand. Het is een migratieweg die al decennia lang gevolgd wordt. De grootste stad van West-Vlaanderen is Gent, zo luidt de boutade. Er is iets van, moet ik toegeven.

Yoghurtijs en wasbar

Sinds 14 oktober is de tegenstelling tussen beide steden verscherpt, dieper geworden. Gent, waar het kartel van socialisten en groenen een klinkende, aangekondigde overwinning behaalde. Antwerpen, waar

diezelfde socialisten het bestuur na tientallen jaren uit handen moesten geven. Aan die smeerlappen van de N-VA nog wel. De gemiddelde Gentenaar (afkomstig uit West-Vlaanderen of lichtjes achtergestelde delen van de Oost-Vlaamse provincie) wordt er zowaar wat zelfgenoegzaam van. En we hebben zelfs een wasbar! Yoghurtijs! Een stadshal! En de Vooruit wordt 100 jaar, de burgemeester twitert en trekt met de

'In geen tijd konden verdraagzame, vredelievende en lichtjes rebelse Gentenaars veranderen in een ongenueanceerde bende facebooklynchers'

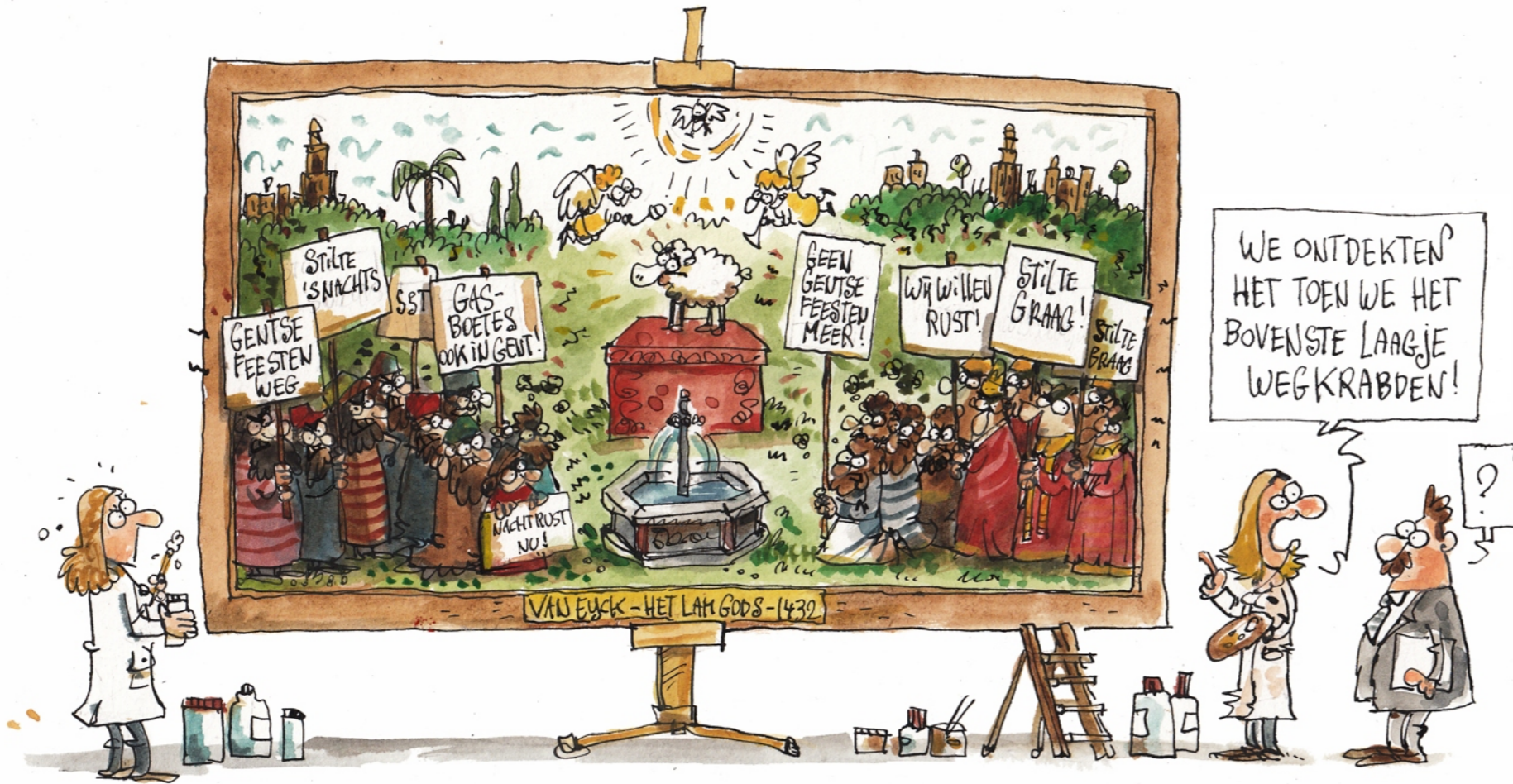
fiets de verpauperde wijken in. Dat is nog eens iets anders dan dat verzuurde Antwerpen met dat samenscholingsverbod en de rijkelijk uitgedeelde GAS-boetes, met het gekrakeel over de Sinkenfoor en de auto die geen paria mag zijn. Enfin, dat vinden Gentenaars toch over zichzelf. Tot een buurtcomité zich hardop afvroeg of de Gentse Feesten toch niet een klein beetje en enigszins misschien wel wat

druk legden op de leefbaarheid van de Gentenaars die in het centrum woonden. Het Gentse kot was direct te klein. 'Dat ze verhuizen!' klonk het. En daarbij, met al dat geld dat hun huis in het centrum zou opbrengen, konden ze zelfs voor de rest van hun leven op vakantie. De overlast? Het pissen in de brievenbussen? Het zattemansgebral, tien zomerse nachten lang? De vecht-

partijen? Het onverstoord gedreun van de bassen? Allemaal de schuld van de provinciaaltjes en die lelijke Hollanders die zich niet weten te gedragen, mijnheer of madame. Een echte Gentenaar doet zoiets niet. En die zure muilen, die al jarenlang gehoor probeerden te vinden bij het stadsbestuur met de vraag of het wat minder kon en steeds met een kluitje in het riet gestuurd werden? Aanpassen of oprotten!

Nauwelijks een stad

Ik schrok er zelfs een beetje van, van dat soort reacties. In geen tijd konden dus ook de verdraagzame, vredelievende en lichtjes rebelse Gentenaars veranderen in een ongenueanceerde bende facebooklynchers die zich niet lieten hinderen door de correcte kennis van de feiten. Ik moest ook een beetje lachen met hoe mensen die ooit de duffe muifheid van hun eigen geboortestadjes ontvluchtten en in Gent bleven plakken zichzelf na verloop van pakweg een jaar of tien, vijftien als 'echt' en 'authentiek' beschouwden. Ik weet het wel, na Brugge of Eeklo of Watervliet of Poperinge heeft Gent eventjes de allure van een grootstad. Maar wie even in Brussel of Antwerpen rondhangt, moet toch toegeven dat het met dat kosmopolitische gehalte van Gent toch reuze meevalt. En wie zich over de landsgrenzen waagt en even verblijft in London of Parijs, die weet dat Gent nauwelijks het predicaat 'stad' verdient. Dus Antwerpenaars, maak jullie niet ongerust. Er zit daar bij jullie niets in het water dat jullie 'racistischer' zou maken dan de Gentenaar. Als het er werkelijk op aankomt, kan de Gentenaar even bekrompen reageren als de rest van de wereld. We leven tenslotte allemaal samen in Vlaanderen, waar een bedrijf als Feryn jarenlang ongestoord en openlijk geen 'allochtonen' aanwierf omdat de klanten dat niet wilden. Wat dat betreft, is het racisme van ons allemaal.

© Joris Snaet

ZOMERMAANDEN CREËREN ONGELIJKHEID

Lange schoolvakantie is asociaal

Hoe langer een schoolvakantie duurt, hoe groter de achterstand die kansarme kinderen oplopen, meent **WOUTER DUYCK**. Een kortere zomervakantie is dan ook een prima plan.

CD&V pleit ervoor om de lange zomervakantie in te korten (*DS 3 mei*). Het lijkt een klein ideeetje, maar het is wel degelijk een belangrijk en goed voorstel. Wetenschappelijk onderzoek toont aan dat schoolvakantie leidt tot cognitieve achteruitgang, vooral voor sociaal kwetsbare kinderen. Deze relatief eenvoudige hervorming moet dan ook ernstig overwogen worden, niet alleen in het licht van het kusttoerisme. Het onderwijsveld reageerde verdeeld. Het gemeenschapsonderwijs juichte het plan toe, en ook de gemeentelijke onderwijskoepel OVSG erkende – iets voorzichtig – de pedagogische waarde ervan. De katholieke

onderwijskoepel VSKO reageerde eerder negatief. Woordvoerder Willy Bombeek liet in *ds Avond* optekenen dat er geen wetenschappelijk onderzoek bekend is omtrent de materie, en vroeg zich af of het niet beter was kinderen wat langer te laten rusten. Gelukkig zijn er zeer weinig beleidsvragen waarover de wetenschap geen bewijsmateriaal biedt, en dat is ook hier het geval. Psycholoog Cooper Harris analyseerde in *Review of Educational Research* al een tijdje geleden de toen 39 gepubliceerde studies over het effect van schoolvakantie, samen goed voor 48.000 leerlingen. De resultaten waren duidelijk: de schoolvakantie leidt gemiddeld tot een cognitieve terugval die

overeenkomt met een maand onderwijs. Deze gemiddelde achteruitgang was veel groter voor wiskunde, en iets kleiner voor taal. Belangrijker is echter dat dit relatief kleine effect een veel belangrijker bevinding maskeert: kinderen uit sociaal geprivilegieerde gezinnen worden licht beter (vooral in taal) tijdens de lange schoolvakantie, terwijl kinderen uit sociaal kwetsbare gezinnen achteruitgaan, in sterkere mate, en zelfs bij gelijke cognitieve vaardigheden.

De schoolvakantie creëert een cognitieve kloof die overeenstemt met drie maanden onderwijs

De schoolvakantie creëert zo een cognitieve kloof tussen beide sociale klassen die overeenstemt met drie maanden onderwijs. Dus bijna een derde van een schooljaar, elk jaar opnieuw. Dat sociaal kwetsbare gezinnen vaak taalarme gezinnen zijn, ontbreekt het hen in de vakantie aan cognitieve stimulansen waarvan meer goeude kinderen wel kunnen genieten. De vakantie creëert dus veel meer ongelijkheid dan de school en doet het sociaal nivellerings-effect van het onderwijs deels teniet. Karl Alexander onderzocht dit effect verder in *American Sociological Review* bij 800 kinderen die hun hele schoolcarrière lang gevolgd werden. De prestatiekloof tussen sociaal sterke en zwakke leerlingen op het einde van de rit bleek voor meer dan de helft ontstaan tijdens de schoolvakanties! En de achteruitgang tijdens de vakantie bleek een sterke voorspeller van schoolverlaten zonder diploma, en doorstroming naar het hoger onderwijs.

Het belangrijkste resterende deel van de sociale kloof kon worden toegeschreven aan de vroege jaren voor en tijdens het lager onderwijs. De combinatie van een verkorte vakantie met een vroegere leerlicht is dus een zeer goed idee. Deze eenvoudige maatregel is relatief gemakkelijk in te voeren en veel efficiënter voor sociale mobiliteit dan het problematische uitstel van studiekeuze in het secundair onderwijs, dat weinig zoden aan de dijk zou brengen. Het is belangrijk op te merken dat met name de vakantieperiodes hier cruciaal zijn, eerder dan een algemene verlenging van de schooltijd, bijvoorbeeld door langere schooldagen. Dat heeft wel een positief, maar heel beperkt effect, dat minder uitgesproken is dan verdere investeringen in kwaliteit van leerkrachten.

Zomeronderwijs

Deze kennis moet de inspiratie vormen om voor sociaal kwetsbare en taalarme kinde-

ren schoolachterstand te remediëren door de vakantie in te korten. Men moet zelfs zomeronderwijs overwegen, tenminste voor sommige leerlingen, misschien deeltijds, en vooral vroeg in het lager onderwijs. Onderzoek toont immers aan dat dergelijke remediering werkt, zonder dat daarvoor hele onderwijsstructuren veranderd moeten worden. Hopelijk strandt dit voorstel niet op de weerstand van de toeristische sector en de onderwijsvakbonden, die niet alleen oog moeten hebben voor de eigen leden, maar ook voor de echte zwakkeren: deze kinderen. Dit is misschien de gemakkelijkste onderwijsvorming die er is.

Wouter Duyck
Professor cognitieve psychologie UGent

'Slachtoffers van misbruik moeten er kunnen op rekenen dat hun anonimiteit wordt gegarandeerd, als ze dat wensen.'

En als minister van Welzijn Jo Vandeurzen (CD&V) dat geregeld krijgt, maakt schrijfster **KRISTIEN HEMMERCHTS** een diepe buiging, zegt ze (op deredactie.be).

COLUMN
TOM NAEGELS

DE EERSTE OPENLIJK SPORTENDE HOMO

Zou dat nu waar zijn, dat Nike al een poosje een sponsordeal in de kast had liggen voor de eerste topsporter die uit die kast kwam? En dat die als een soort bonus voor begerige neuzen werd gebengeld: 'De hetero's hebben pech, maar voor de eerste homo die dat eerlijk toegeeft, is er een paar miljoen dollar. Niet voor de tweede, ook niet als die twee seconden later is. Zo gaat het in de sport.' Ik ben er zeker van: mocht dit zich bij ons hebben afgespeeld, Nike had een klacht aan zijn broek wegens schending van de antidiscriminatiewet. Alle hetero's hadden het bedrijf kunnen aanklagen: 'Ik word minder betaald omdat ik toevallig over vrouwen val!' Om te zwijgen over de onzekerheid bij de homoseksuele spelers zelf: 'Word ik hier nu gesponsord omdat ik talent heb? Gaat het om wie ik ben, of om wat ik ben?' Nee, serieus, 't is een rare deal, vindt u niet? Allereerst omdat je homoseksualiteit niet ziet. Sponsor je de eerste topsporter die ervoor uitkomt dat hij zwart is, ja, dan kun je niet missen: zelfs als die man verder geen poeha wil maken over zijn huidskleur, blijft de boodschap: 'Kijk eens hoe tolerant dit bedrijf is, wij sponsoren een openlijk zwarte speler.' Maar die eerste gay sporter moet zijn homo-zijn telkens benadrukken, of erop toezien dat anderen het benadrukken, anders heeft het geen zin om hem te sponsoren. 'Kijk, daar gaat Jason Collins, de eerste openlijke homo in de NBA. Hij wordt gesponsord door Nike. Ook openlijk gay basketters kunnen mooie driepunters scoren, zoals hij nu demonstreert. Dat is zijn vriend in de tribune. Collins is tevens zwart, maar dat speelt verder geen rol. De godin Nike, die blank is en naar wie het merk is genoemd, had een intense persoonlijke vriendschap met Athene. Op standbeelden zie je hen hand in hand.' Maar ik ben er nu mee aan het dollen en dat is omdat ik het zo raar vind, dat iets waar in de rest van de samenleving geen flinker meer aan is, in een niche van die samenleving, die bizarre sportwereld, ik-weet-niet-hoe dapper blijft. Vooral omdat die niche geen volwaardige cultuur is. Als iemand zou zeggen: 'Ik ben moslim en homo' – ja, dat zou *big deal* zijn, omdat het moslim-zijn een uit de kluiten gewassen identiteit is, die niet erg openstaat voor openlijk beleefde homoseksualiteit. 'Ik ben joods en homo' – idem. 'Ik ben Russisch en homo' – welja. Dat gaat allemaal naar de kern van hoe mensen zichzelf zien, en bij wie ze willen horen. Maar sporten is een hobby. Het is een activiteit, entertainment, een job op zijn best, een van de vele dingen die mensen kunnen doen om zich te amuseren of

geld te verdienen, zoals barbecueën of wijn degusteren. Komt er daar straks ook een column over in *Wine International*: 'Mijn naam is Jos Deveust. Ik ben blank. Ik ben oenoloog. En ik ben homo.' Waarna Nike er als de kippen bij is: 'Fantastisch! Twintig miljoen voor jou! Jij hebt de omerta in de wereld van de oenologen doorbroken!' Voor mij zegt het meer over die 'sportwereld', en dan vooral over de uitzonderingspositie die die voor zichzelf bevochten heeft. Alsof het om een afzonderlijk eiland gaat, een culturele minderheid op zichzelf.

Het is raar dat iets waar in de rest van de samenleving geen flinker meer aan is, in die bizarre sportwereld ik-weet-niet-hoe dapper blijft

Zo gedragen sporters zich ook, zelfs de niet-professionele. Alsof er bij hun hobby ook een geheel van waarden en normen bijhoort, die aan anderen kunnen worden opgedragen. 'Wij zijn de dragers van het alfa-ideaal, en wij getuigen hier voor u. Aanschouw ons lichaam. Het is gezond. Daaruit volgt, *mens sana in corpore sano*, dat ook onze ideeën dat zijn.' Wat dat betreft is Jason Collins in mijn ogen niet de eerste openlijk gay sportman, maar de eerste openlijk in teamverband sportende homo. De eerste normale man die ervoor uitkomt zich te hebben bekeerd tot die sekte. Waarom eigenlijk? Waarom is hij niet gewoon gaan joggen, op zijn eentje, zoals iedereen? Maar daarmee druk ik natuurlijk vooral mijn eigen vooroordelen uit en vooroordelen, daar zijn wij tegen. Dit is dus een aanbod. Ik ben bereid de eerste zachttaardige, boekenlezende, niet erg afgetrainde, beetje knullig overkomende man te zijn, die openlijk in een column getuigt dat hij geen vooroordelen meer heeft tegen sportlui. Sommige van mijn beste vrienden kennen de namen van enkele sportlui. Eén telefoontje van Nike, en het is gefikst.

Tom Naegels is schrijver. Zijn column verschijnt elke zaterdag.